Underhåll till familjemedlemmar

Malta

1 Vad omfattar begreppen ”underhåll” och ”underhållsskyldighet” i praktiken? Vem måste betala underhåll till vem?

I Malta används begreppet ”underhåll” för det belopp som en gäldenär (den underhållsskyldige) ska betala i underhållsbidrag till en borgenär (den underhållsberättigade) till följd av ett visst familjeförhållande. När ett förhållande formaliseras genom giftermål eller registrerat partnerskap är den ena parten i förhållandet skyldig att försörja den andra parten.

Med begreppet ”underhållsskyldighet” avses skyldigheten att betala underhåll, dvs. vilket underhållsbidrag som den underhållsskyldige beroende på omständigheterna ska betala till den underhållsberättigade. Underhållsskyldigheten existerar oberoende av huruvida underhållsbeloppet har fastställts och oberoende av huruvida underhåll betalas.

Enligt artikel 3B i civillagen ska makar och tidigare makar försörja varandra och föräldrar försörja sina barn. Enligt artikel 4 i lagen om registrerade partnerskap har parterna i ett registrerat partnerskap samma rättigheter och skyldigheter som gifta par. De är således skyldiga att försörja varandra även om deras förhållande skulle upphöra, om det inte finns goda skäl för att inte betala underhåll. Enligt artikel 8 i civillagen ska barn i undantagsfall försörja sina föräldrar eller andra behövande släktingar i uppstigande led.

2 Upp till vilken ålder kan ett barn få underhållsbidrag? Skiljer sig underhållsreglerna åt i fråga om barn och vuxna?

Huvudregeln är att barn får underhållsbidrag till dess att de fyller 16 år. Enligt artikel 3B.2 i civillagen är föräldrar emellertid även skyldiga att stå för sina barns försörjning fram till dess att dessa fyller 23 år, om barnen fortfarande bedriver heltidsstudier, genomgår en yrkesutbildning eller deltar i någon annan form av utbildning. Enligt samma artikel ska föräldrar även försörja sina barn om de lider av en fysisk eller psykisk funktionsnedsättning, i den mening som avses i jämställdhetslagen (personer med funktionsnedsättning).

3 Ska jag vända mig till en behörig myndighet eller domstol för att få underhåll? Hur går det till i stora drag?

För att kunna erhålla ett beslut om fastställande av underhållsbeloppet och hur ofta underhållet ska betalas måste en ansökan inges till tvistemålsdomstolen (avdelningen för brottmål).

Efter att domstolen ha mottagit ansökan inleds förfarandet med att domstolen utser en medlare som kallar parterna (eller deras företrädare) till ett möte i domstolen. Under mötet försöker medlaren hjälpa parterna att nå en samförståndslösning. Om parterna når en uppgörelse översänder medlaren en kopia av avtalsutkastet till familjedomstolens ordförande. Domstolen granskar avtalet och om den anser att avtalet inte missgynnar någon av parterna, däribland den person som underhållsbidraget ska betalas till, godkänns utkastet. I så fall kan parterna underteckna avtalet inför en notarie.

Om parterna inte kan enas om ett avtalsutkast under medlingsförfarandet återförvisar medlaren ärendet till familjedomstolens ordförande så att domstolsförfarandet kan inledas. I så fall lyssnar familjedomstolen på sakframställningarna från båda parters advokater och meddelar därefter dom i målet.

Medlingsförfarandet är kostnadsfritt och parterna behöver inte biträdas av en advokat. Juridisk rådgivning rekommenderas dock innan ett avtal ingås. Under domstolsprocessen måste parterna däremot biträdas av en advokat och betala rättegångskostnader, förutom om de ansöker om och beviljas rättshjälp.

4 Kan en ansökan göras för en släktings, en närståendes eller ett underårigt barns räkning?

Ansökningar kan göras av den underhållsberättigade, hans eller hennes företrädare eller barnets förmyndare. Underhållsbidrag till barn kan begäras av den person som har vårdnaden om barnet.

5 Om jag tänker ta ärendet till domstol, hur vet jag vilken domstol som är behörig?

Enligt rättsligt meddelande nr 396 från 2003 (Subsidiary Legislation 12.19) är behörig domstol i familjerättsliga ärenden tvistemålsdomstolen (avdelningen för familjemål). Det är således denna domstol som fastställer underhållsbeloppet (om inte medlingen har resulterat i att avtal).

Om en underhållsskyldig inte betalar underhåll kan den underhållsberättigade göra en polisanmälan. Detta kan resultera i att en brottmålsprocess inleds mot den underhållsskyldige. Processen inleds i så fall vid Court of Magistrates (avdelningen för brottmål).

6 Måste jag gå via en mellanhand för att inleda en domstolsprocess (t.ex. en advokat, ett särskilt organ eller en central eller lokal myndighet)? Om inte, hur går man tillväga?

För att inleda en domstolsprocess från utlandet i enlighet med förordning (EG) nr 4/2009 måste den maltesiska centralmyndigheten kontaktas. Om centralmyndigheten anser att det behövs inleder den sedan en process inför medlaren eller vid tvistemålsdomstolen (avdelningen för familjemål).

Vid behov hjälper den maltesiska centralmyndigheten även den underhållsberättigade att göra en polisanmälan så att en brottmålsprocess kan inledas.

7 Måste jag betala avgifter för att inleda en process? Om ja, hur mycket? Om mina ekonomiska tillgångar är otillräckliga, kan jag då få rättshjälp för att täcka rättegångskostnaderna?

I enlighet med förordning (EG) nr 4/2009 ska centralmyndigheten kostnadsfritt inleda processer om underhållsbidrag till barn.

När det gäller underhåll mellan makar ska centralmyndigheten hjälpa makarna i kostnadsfria förfaranden, t.ex. i samband med medling inför familjedomstolen. Om medlingen misslyckas är den underhållsberättigade skyldig att anlita en advokat som kan biträda honom eller henne vid de maltesiska domstolarna. Domstolsavgifter och advokatarvoden anges i bilaga A i civilprocesslagen (Code of Organization and Civil Procedure) (kapitel 12 i Maltas lagsamling). Om en person som ansöker om underhåll från sin make enligt den maltesiska lagstiftningen har rätt till rättshjälp bistår centralmyndigheten honom eller henne på lämpligt sätt.

8 Vilken typ av underhåll kan domstolen bevilja? Om underhållsbidrag beviljas, hur fastställs det? Kan domstolens beslut ändras för att ta hänsyn till ändrade levnadskostnader eller familjeförhållanden? Hur görs det i så fall (t.ex. genom automatisk indexering)?

Beräkningen av det underhållsbelopp som kan beviljas sker på olika sätt och utifrån en rad kriterier. Trots att det inte finns någon särskild formel för att beräkna underhåll tar tvistemålsdomstolen (avdelningen för familjemål) hänsyn till

i. den underhållsskyldiges och den underhållsberättigades och/eller barnens levnadsstandard,

ii. huruvida barnet behöver extra ersättning på grund av funktionsnedsättning eller särskilda behov, och

iii. huruvida den underhållsskyldige utövar sin umgängesrätt.

Ett domstolsbeslut kan överklagas. Det är dock svårt att ändra ett beslut om vilket belopp som ska betalas i underhåll, särskilt om omständigheterna inte har förändrats. Om omständigheterna förändras (t.ex. om den minderårige behöver ett högre underhållsbidrag på grund av långvarig sjukdom eller om den underhållsskyldiges lön kraftigt ändras) kan domstolen ändra underhållsvillkoren.

Familjedomstolen kräver i regel att underhållsbeloppet ska höjas varje år i överensstämmelse med den nationella inflationstakten. På samma sätt införs i regel en klausul om höjning av underhållsbidraget till följd av inflationstakten i det underhållsavtal som ingåtts under medlingen.

9 Hur och till vem betalas underhållet ut?

Underhållet betalas antingen direkt av den underhållsskyldige till den underhållsberättigade i form av ett kontantbelopp, med check eller via banköverföring. Domstolen får besluta att det belopp som ska betalas i underhåll ska dras av från den underhållsskyldiges inkomst och skickas direkt till den underhållsberättigade. Det sistnämnda alternativet väljs ofta om den underhållsskyldige vid flera tillfällen har underlåtit att betala underhåll.

Om den maltesiska centralmyndigheten ombeds att inleda en process för den underhållsberättigades räkning ska myndigheten vidta åtgärder för att förmå den underhållsskyldige att skicka pengarna direkt till den underhållsberättigade. Om den underhållsskyldige vägrar betala går ärendet vidare till domstol.

I så fall begär den maltesiska centralmyndigheten att domstolen ska förordna om utmätning av den underhållsskyldiges banktillgodohavanden och överföring av pengarna till den underhållsberättigade.

10 Om den underhållsskyldige inte betalar frivilligt, vilka åtgärder kan vidtas för att tvinga honom eller henne att betala?

Centralmyndigheten begagnar sig av alla tillgängliga rättsmedel enligt maltesisk lag. Först och främst skickar centralmyndigheten ett brev till den underhållsskyldige och meddelar att en brottmålsprocess kommer att inledas mot honom eller henne vid utebliven betalning. Om den underhållsskyldige inte följer betalningsuppmaningen ber den maltesiska centralmyndigheten den underhållsberättigade om en edsvuren utsaga och hänskjuter ärendet till den maltesiska polisen så att polisen kan vidta straffrättsliga åtgärder mot den underhållsskyldige.

Vid behov bistår den maltesiska centralmyndigheten sökanden med advokathjälp, antingen i form av en advokat från rättshjälpsenheten eller en advokat från centralmyndigheten, så att ett civilrättsligt förfarande kan inledas mot den underhållsskyldiga i syfte att driva in den utestående betalningen. Om den underhållsskyldige har en inkomst kan en begäran göras till domstolen om att delar av lönen ska utmätas och överföras direkt till den underhållsberättigade.

Om den underhållsskyldige har värdefulla tillgångar, men ingen inkomst, kan domstolen likvidera tillgångarna och vidarebefordra intäkterna till centralmyndigheten, som i sin tur översänder dem till den underhållsberättigade.

11 Vilka eventuella begränsningar i fråga om verkställighet finns, särskilt regler till skydd för den underhållsskyldige och preskriptionsfrister?

Preskriptionsfristen för att inleda en brottmålsprocess på grund av utebliven betalning av underhållsbidrag är sex (6) månader. En brottmålsprocess kan inte inledas om den underhållsskyldige inte har gjort en polisanmälan inom sex månader från det att underhållsbetalningen uteblev.

Enligt artikel 2156 i civillagen löper fristen för att väcka talan om betalning av underhåll ut efter 5 år.

12 Finns det något organ eller någon myndighet som kan hjälpa mig att driva in underhållet?

Centralmyndigheten i Malta bistår

a. underhållsberättigade som bor utanför Malta när de behöver stämma en underhållsskyldig i Malta, bl.a. för att leta efter den underhållsskyldige och underlätta inledandet av en rättsprocess mot den underhållsskyldige (sådana framställningar behandlas som "inkommande ärenden"),

b. underhållsberättigade som bor i Malta när de behöver stämma en underhållsskyldig som bor utanför Malta genom att skicka en ansökan till en annan centralmyndighet så att de kan leta efter och stämma den underhållsskyldige.

13 Kan organet eller myndigheten träda i den underhållsskyldiges ställe för att betala hela eller en del av underhållet?

Nej, någon sådan möjlighet finns inte.

14 Vad händer om jag bor i en medlemsstat och den underhållsskyldige bor i ett annat EU-land?

14.1 Kan man få hjälp av en myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Om den underhållsberättigade bor i Malta och den underhållsskyldige bor i en annan medlemsstat kan den underhållsberättigade be centralmyndigheten i Malta att samarbeta med centralmyndigheten i den andra medlemsstaten för att lokalisera den underhållsskyldige och underrätta honom eller henne om skyldigheten att betala underhåll.

Om underhållsbeloppet inte har fastställts ska den maltesiska centralmyndigheten kontakta centralmyndigheten i den andra medlemsstaten för att få domstolar eller förvaltningsmyndigheter i den medlemsstaten att fastställa hur mycket den underhållsskyldige ska betala i underhåll.

Därefter ska den maltesiska centralmyndigheten kontakta den utländska centralmyndigheten för att få information om hur man bäst går till väga för att se till att ett sådant underhållsbeslut verkställs, om inte den underhållsskyldige frivilligt samarbetar.

14.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen?

Kontaktuppgifterna till den maltesiska centralmyndigheten har offentliggjorts på den europeiska civilrättsatlasens webbplats.

15 Vad händer om jag bor utomlands och underhållsmottagaren bor i medlemsstaten?

15.1 Kan man vända sig direkt till en sådan myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Vid gränsöverskridande underhållsärenden hjälper den maltesiska centralmyndigheten den underhållsberättigade utlänningen att se till att underhållsskyldigheten fullgörs. Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet företräder den maltesiska centralmyndigheten då den underhållsberättigade gentemot alla andra förvaltningsmyndigheter eller i domstol. För att den maltesiska centralmyndigheten ska kunna inleda en rättsprocess måste alla nödvändiga formulär ha fyllts i och den underhållsberättigades samtycke ha inhämtats.

Om den underhållsskyldiges begäran om underhåll avser underhåll mellan makar beviljas den underhållsberättigade endast kostnadsfri rättshjälp i domstol om han eller hon uppfyller kriterierna för att beviljas rättshjälp i Malta.

15.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen och vilken form av hjälp kan bli aktuell?

Kontaktuppgifterna till den maltesiska centralmyndigheten finns på den europeiska civilrättsatlasens webbplats. Centralmyndigheten utför de arbetsuppgifter som närmare beskrivs i fråga 21 (i–j), dvs. att lokaliserad den underhållsskyldige, se till att det finns ett verkställbart beslut mot den underhållsskyldige (och i annat fall hjälpa den underhållsberättigade att erhålla ett sådant) och hjälpa den underhållsberättigade att få ett sådant beslut verkställt.

16 Är medlemsstaten bunden av Haagprotokollet från 2007?

Ja, Malta är bundet av Haagprotokollet från 2007.

17 Om medlemsstaten inte är bundet av Haagprotokollet från 2007, vilken lag är då tillämplig på underhållskrav enligt internationella regler på privaträttens område? Vilka motsvarande internationella privaträttsliga regler gäller?

Ej tillämpligt.

18 Vilka regler gäller i fråga om möjlighet till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister inom EU (enligt kapitel V i underhållsförordningen)?

Centralmyndigheten erbjuder gratis rådgivning till personer som kontaktar myndigheten i gränsöverskridande underhållsärenden. Vid en ansökan från en person som bor utomlands ser den maltesiska centralmyndigheten till att den personen får det städ som han eller hon behöver, beroende på underhållskravets natur. Om personligt stöd efterfrågas ger den maltesiska centralmyndigheten sökanden råd och allmän vägledning.

Om underhållskravet avser underhållsbidrag till barn ser den maltesiska centralmyndigheten till att det kostnadsfritt inleds en rättsprocess mot den underhållsskyldige.

Om en underhållsberättigad som bor i Malta ber den maltesiska underhållsmyndigheten om hjälp med att driva in underhåll från utlandet bistår den maltesiska centralmyndigheten den personen inför domstol och håller kontakten med den utländska centralmyndigheten så att den kan få information om hur ärendet fortskrider och diskutera möjligheten att driva in utestående underhållsbidrag.

19 Vilka åtgärder har medlemsstaten vidtagit, för att se till att de uppgifter som beskrivs i artikel 51 i underhållsförordningen kan utföras?

En ansvarig tjänsteman utses för varje ärende. Denne ser till att den maltesiska centralmyndigheten vidarebefordrar ansökningar, tar emot ansökningar, håller kontakten med den underhållsskyldige och den underhållsberättigade och håller den utländska centralmyndigheten uppdaterad om hur varje ärende fortskrider. Den ansvariga tjänstemannen biträds av advokater med lång erfarenhet av familje- och förvaltningsärenden.

I utgående ärenden kommunicerar den ansvariga tjänstemannen direkt med kontaktpersonen i Malta och den utländska centralmyndigheten. Kommunikationen sker vanligtvis via e-post och/eller vanlig post. I vissa situationer ringer man dock upp den utländska centralmyndigheten eller den person som bett om den maltesiska centralmyndighetens hjälp. I inkommande ärenden strävar den maltesiska centralmyndigheten att involvera klienten i all korrespondens mellan centralmyndigheterna.

Det rör sig bland annat om följande åtgärder:

a) Om omständigheterna så kräver, tillhandahålla eller underlätta tillhandahållandet av rättshjälp. Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet får centralmyndigheten vid behov anlita en advokat för att företräda klienten eller besluta att klienten ska bistås av en offentlig försvarare eller ett annat rättegångsbiträde.

b) Bistå med att lokalisera den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade, särskilt i enlighet med artiklarna 61, 62 och 63 i förordningen. Centralmyndigheten gör då först en allmän sökning i offentliga databaser efter den berörda personens folkbokföringsadress och kontaktuppgifter. Om den maltesiska centralmyndigheten får mer information görs sökningar i enlighet med denna och andra myndigheter kontaktas för att tillhandahålla information om den underhållsskyldiges tillgångar.

c) Bistå med att ta fram relevanta uppgifter om den underhållsskyldiges eller den underhållsberättigades inkomst och, om det är nödvändigt, andra ekonomiska förhållanden, inklusive lokalisering av tillgångar, särskilt i enlighet med artiklarna 61, 62 och 63 i förordningen. Centralmyndigheten kontaktar den nationella arbetsförmedlingen för att fastställa om personen för närvarade arbetar eller inte. Om en rättsprocess inleds mot den underhållsskyldige föreslår centralmyndigheten att den advokat som företräder den underhållsberättigade ska be domstolen att anmoda andra myndigheter, t.ex. skattemyndigheten, transportmyndigheten och lokala banker eller andra relevanta organ, att inkomma med bevis på den underhållsskyldiges inkomster och tillgångar.

d) Uppmuntra till samförståndslösningar för att på frivillig väg utverka utbetalning av underhåll, om så är lämpligt genom medling, förlikning eller liknande förfaranden. Innan den maltesiska centralmyndigheten inleder en rättsprocess kontaktar centralmyndigheten den underhållsskyldige och uppmuntrar till en samförståndslösning, samt förklarar varför detta ligger i hans eller hennes intresse. Om det finna goda chanser att medlingen kommer att ge resultat hänskjuter den maltesiska centralmyndigheten ärendet till professionella medlare. Om utsikterna till en samförståndslösning är obefintliga inleds däremot rättsprocessen.

e) Underlätta pågående verkställighet av avgöranden om underhåll, inklusive eventuella utestående fordringar. Den maltesiska centralmyndigheten får inleda en rättsprocess eller föreslå att en rättsprocess inleds mot den enskilde underhållsskyldiga personen, så att domstolen kan förordna om likvidation av den underhållsskyldiges tillgångar eller om utmätning av en del av lönen.

f) Underlätta indrivning och snabb överföring av utbetalningar av underhåll. Den maltesiska centralmyndigheten ska inleda en rättsprocess och yrka att domstolen förordnar att den underhållsskyldige ska betala underhållsbidraget direkt till den underhållsberättigade. Om den underhållsskyldige inte betalar ska den maltesiska centralmyndigheten, i ärenden som rör underhållsbidrag till barn, yrka att domstolen förordnar att den underhållsskyldiges tillgångar ska utmätas och intäkterna översändas till den underhållsberättigade. Vi ärenden som rör underhåll mellan makar hjälper den maltesiska centralmyndigheten sökanden att uppnå detta genom antingen en privat advokat eller en offentlig försvarare som tilldelats inom ramen för rättshjälpssystemet.

g) Underlätta erhållandet av skriftlig bevisning eller annan bevisning, utan att detta påverkar tillämpningen av förordning (EG) nr 1206/2001. Om de handlingar eller upplysningar som krävs redan är offentliga samlar den maltesiska centralmyndigheten in denna information och överlämnar den till den underhållsberättigade. Om informationen inte är offentlig riktas en särskild begäran till den myndigheten eller det organ som informationen finns hos. Om sådan information inte får lämnas ut kan centralmyndigheten, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, be domstolen förordna att sådan information ska lämnas ut.

h) Vara behjälpliga med att fastställa föräldraskap, när detta krävs för indrivningen av underhållet. Den maltesiska centralmyndigheten vägleder sökanden genom det rättsliga förfarandet för att fastställa faderskap och tillhandahåller i förekommande fall sökanden information om vilka privata tjänster som krävs för ett sådant förfarande, särskilt när det gäller dna-test.

Vid behov hjälper centralmyndigheten utlänningen att skaffa en företrädare som i hans eller hennes ställe kan anges i den aktuella offentliga handlingen i Malta. Alternativt måste faderskapsfrågan avgöras i domstol. Den maltesiska centralmyndigheten ser då endast till att ärendet går till domstol, så att domstolen kan avgöra frågan.

i) Inleda eller underlätta inledandet av förfaranden för att utverka eventuella nödvändiga interimistiska åtgärder av territoriellt slag som syftar till att säkra utgången av en pågående ansökan om underhållsbidrag. Om den maltesiska centralmyndigheten misstänker att en underhållsskyldig försöker försämra sin ekonomiska situation ansöker den maltesiska centralmyndigheten om de domstolsförelägganden som behövs för att förbjuda den underhållsskyldige att avyttra sina tillgångar på ett sätt som strider mot den underhållsberättigades intressen.

j) Underlätta delgivningen av handlingar, utan att det påverkar tillämpningen av förordning nr (EG) 1393/2007. Om det behövs information om den underhållsskyldige och det på laglig väg går att samla in sådan information om en privatperson i Malta ger den maltesiska centralmyndigheten sin personal i uppdrag att samla in sådan information. Informationen kan samlas in från offentliga eller privata organ.

Vid behov ska den maltesiska centralmyndigheten kontakta de översändande och mottagande organ som anges i förordning (EG) nr 1393/2007 för att se till att vissa handlingar delges i vederbörlig ordning.

Den här webbsidan hör till portalen Ditt Europa.
Du får gärna lämna synpunkter på innehållet

Your Europe
This webpage is part of an EU quality network

Senaste uppdatering: 16/12/2020

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.